

Találkozás az országúton...

Igazi történet az 1950-es évekből

Havas esőt vágott arcomba a szél, amint szekéren haladtam Nagykanizsa felé. Varjak károgtak, ...kár ...kár... Az alvó határ a reménytelenség képét mutatta: betakarítatlan T.Sz.Cs. krumpliföldek, a kukorica táblákon még kint volt a termés...

Az ismerős határ régi emlékeket ébresztett bennem: a nagykanizsai csendőrlaktanya élete, a szárnyparancsnok urunk, bajtársaim... Úr Isten, hová is szóródtak szét szegények?

A szekér a köves úton zörögve haladt, a kerekek fröccsenve dobták szét a gödrökben felgyülemllett hólevet... Kanyarodott az út és már messziről megláttam az utkaparót, amint sáros kavicsal terítette az úttestet.

Szekerem közeledett, szemügyre vettem. Rongyos kabát, foltos tisztí csizmanadrég, régi honvéd lábtekeres, foltos bakancs rajta.

Hajlott hát, beesett arc, de a szemek... azok nagyon ismerősek!

Lassítottam és tekintetünk találkozott. Emberi roncsot, fáradt csontvázat láttam magam előtt. De lehetséges ez?

Megismert! Nagyott kiáltott: Te vagy az Jancsi? A hang az a régi mély hang volt. Rajtam erőt vett a meghatódottság. Nem tudtam szólni, de a könnyektől csillagó szemeim megadták a választ. Szótlanul ölelt meg az őrnagy úr!

Sokat nem beszélgettünk, egy ilyen véletlen találkozásnak esetleg következményei lehetnek volna. Csak gyors magántermészetű kérdések hangzottak el: egészség, család, megélhetés...

Egy hét múlva lakásomon polgári ruhás ávó-s keresett és a kérdések özönét zúditotta rám: Maga beszélt Bertóthy őrnaggyal? Hol? Mikor? Miért?...

Ismét pár nap telt el, majd beidéztek a rendőrségre, ahol újból kikérdeztek. Ez a rövid találkozás még sokáig volt megfigyeltetésem alapja, míg a környéken dolgoztam.

A rendőrség nyomása ellenére is találkoztam még több csendőr bajtárssal; gondolatainkat kicseréltük.

Aztán a nagykanizsai országúton hétről-hétre egy idős fejkendős csendőrédesanya ballagott végig azon az útszakaszon, ahol az utkaparó dolgozott. Nem ismerték egymást, sohase találkoztak. A néni még akkor is hősi halált halt törzsőrmester fiát gyászolta. De az ilyen sétáin mindig letett egy élelmiszeres kosarat az utkaparó lapos tarisznyája mellé. Senkinek sem tűnt fel, senki se tudta, hogy a néni által vitt kosarat csendőr bajtársak küldték, hajdani alárendeltek, Bertóthy József m. Kir. Csendőr őrnagynak.

*Nagy János
csendőr őrmester*